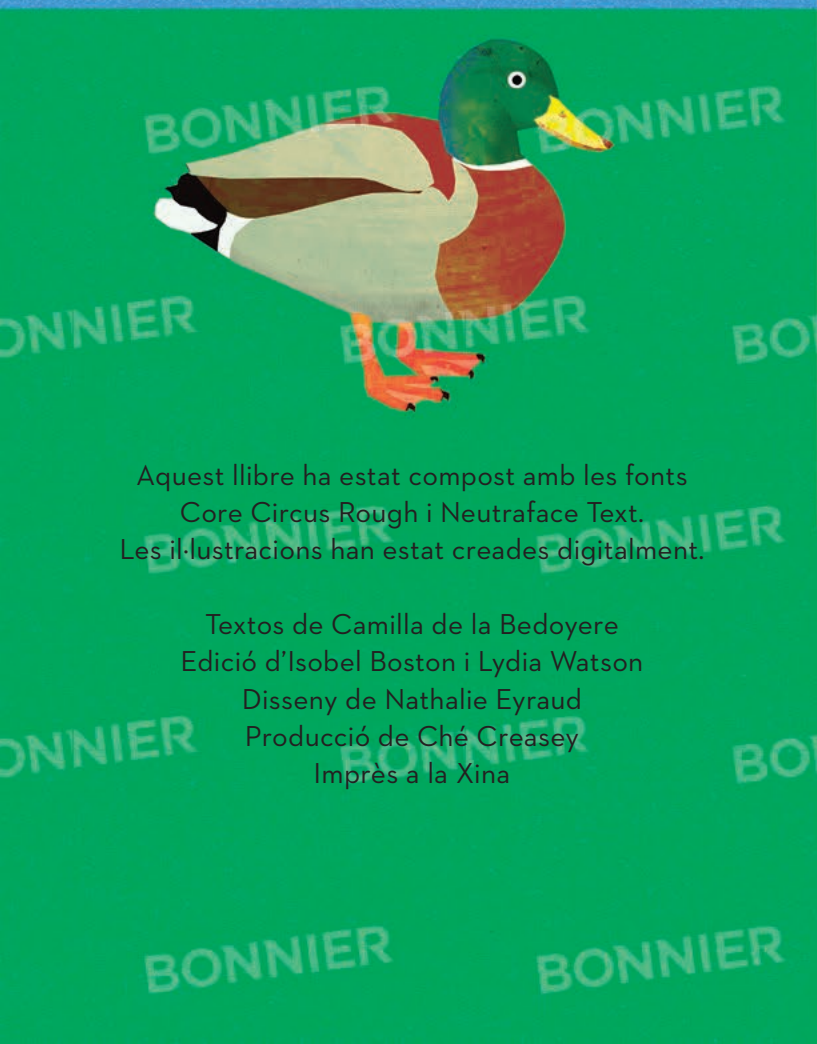

Títol original: *There Are Birds Everywhere*.
Publicat en anglès el 2022 per Big Picture Press,
un segell de Kings Road Publishing, part de Bonnier
Publishing Group.

Text: © 2022 Camilla de la Bedoyere
Il·lustracions: © 2022 Britta Teckentrup
© d'aquesta edició: Andana Editorial
Av. Aureli Guaita Martorell, 18. 46220 Picassent (València)
www.andana.net / andana@andana.net
Traducció: David Guinart Palomares
Revisió: Inca Vallès

Queda prohibida la reproducció i transmissió total
i parcial d'aquest llibre sota cap forma ni per cap mitjà
electrònic o mecànic sense el permís dels titulars del
copyright i de l'empresa editora.
ISBN: 978-84-18762-46-8
Dipòsit legal: V-2128-2022

Per al Vincent – B. T.
Per a l'Otis, que s'estima els ànecs – C. B.

Aquest llibre ha estat compost amb les fonts
Core Circus Rough i Neutraface Text.
Les il·lustracions han estat creades digitalment.

Textos de Camilla de la Bedoyere
Edició d'Isobel Boston i Lydia Watson
Disseny de Nathalie Eyraud
Producció de Ché Creasey
Impres a la Xina

OCELLS

PERTOT ARREU

IL·LUSTRACIONS DE BRITTA TECKENTRUP
TEXTOS DE CAMILLA DE LA BEDOYERE

Andana
editorial

OCELLS PERTOT ARREU

Els ocells planen pel cel, xerren a les copes dels arbres, xipollegen en els estanys dels ànecs i se submergeixen en les profunditats del mar. Els ocells cantaires donen la benvinguda al nou dia amb un cor de piulades i xiulets, mentre d'altres ballen i ens delecten en desplegar les seves plomes enlluernadores tot formant magnífiques figures. Els ocells són també uns dels més grans viatgers del món i s'han fet una llar pertot, des de l'Àrtic, al nord, fins a la gèlida Antàrtida, al sud... i a gairebé qualsevol punt entremig.

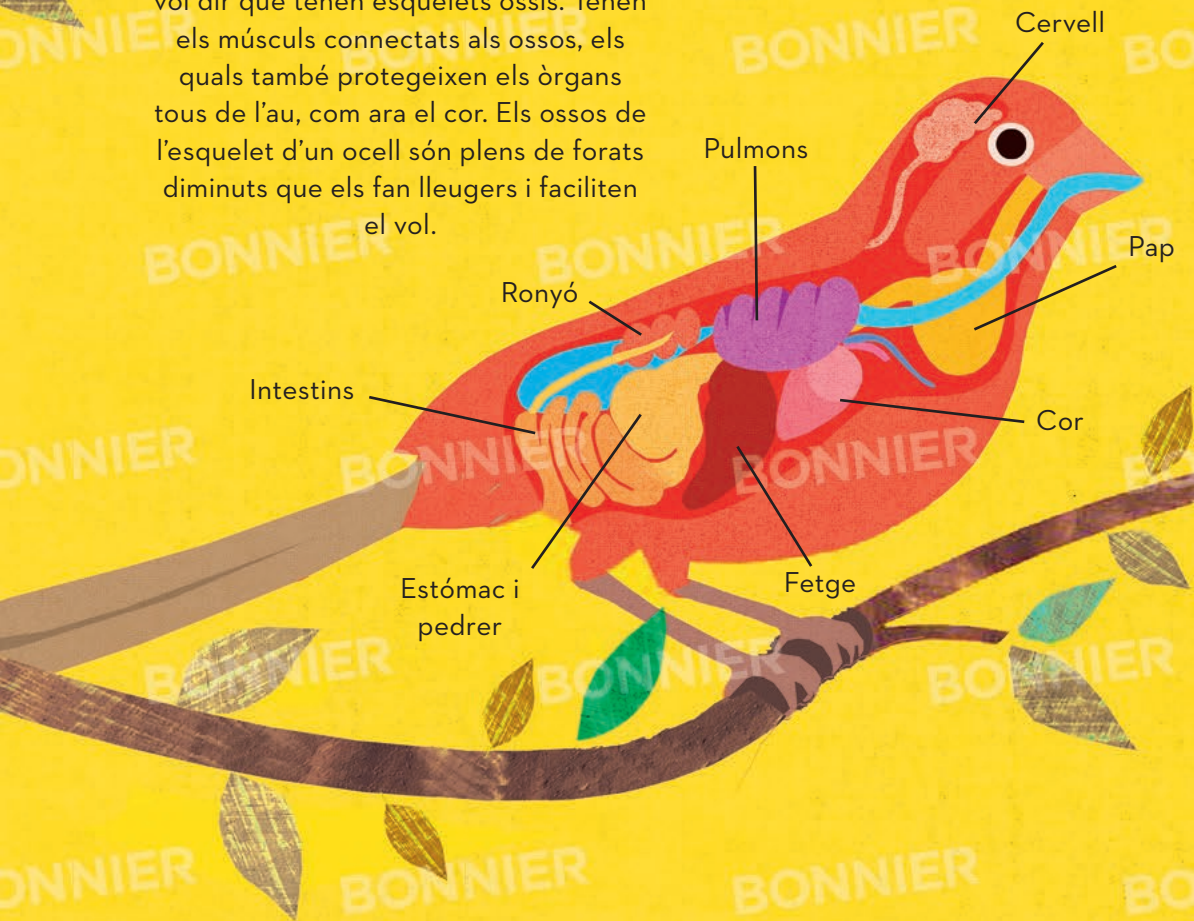
Totes les aus tenen ales i plomes, però no totes poden volar. Sabries trobar quatre ocells de Nova Zelanda que no volen?

ÉS UN OCELL! (I AIXÒ QUÈ ÉS?)

A tot el món hi ha més de 10.000 espècies d'ocells i totes tenen un bec, dues potes, dues ales i un cos cobert de plomes. Les mares ocell ponen ous amb una closca dura que protegeix el pollet que creix a l'interior. Després d'algunes setmanes, els pollets trenquen l'ou i els pares els alimenten fins que poden tenir cura de si mateixos.

ESQUELETS OSSIS

Els ocells són **vertebrats**, la qual cosa vol dir que tenen esquelets ossis. Tenen els músculs connectats als ossos, els quals també protegeixen els òrgans tous de l'au, com ara el cor. Els ossos de l'esquelet d'un ocell són plens de forats diminuts que els fan lleugers i faciliten el vol.

CARMANYOLA

Alguns ocells tenen **pap** (una mena de bossa a la gola) en què el menjar és emmagatzemat abans de passar a l'estómac. El **pedrer** o **morella** és una part de l'estómac on els ocells que s'alimenten de menjar dur sovint tenen pedretes que els ajuden a desfer el menjar en trossets més petits i fàcils de digerir.

Els ossos dels ocells estan reforçats amb **trabècules**.

Les trabècules són estructures que ajuden a enfortir l'os i a protegir-lo en el moment d'enlairar-se o aterrar.

SENTITS

La major part dels ocells tenen una vista excel·lent i bona oïda, però no tenen els sentits de l'olfacte o el gust molt desenvolupats. Les orelles són foradets amagats darrere dels ulls, protegits per plomes.

PEUS FLEXIBLES

Els peus dels ocells estan preparats per caminar, romandre aturats i aferrar-se. Cada peu té dos, tres o quatre dits. Els ocells tenen peus amb formes diferents en funció de l'entorn en què viuen.

Els **ànecs** passen molt de temps a l'aigua i tenen peus palmats que són ideals per a la natació.

Els **ocells cantadors** tenen tres dits que miren endavant i un cap enrere, la qual cosa és molt pràctica per posar-se a les branques.

Les **jacanes** són ocells camallargs tropicals. Poden caminar sobre els nenúfars que suren a l'aigua perquè tenen peus molt amples que distribueixen el seu pes.

PER QUÈ VOLAR QUAN POTS CÓRRER?

Abans que els humans portessin mamífers terrestres, com ara gats i gossos, a Nova Zelanda, els ocells que hi vivien tenien pocs predadors. Amb el pas del temps, alguns dels ocells, acostumats a viure i fer el niu tranquil·lament a terra, van perdre la capacitat de volar.

Aquest és el **kàpapo**, un dels llores menys comuns del món. Només surt a les nits i fa servir les seves vigoroses potes per caminar, córrer o enfilem-se.

Els **kiwis** tenen plomes molles i flonges. Detecten els cucs utilitzant els narius que tenen a la punta del bec, el qual és tan sensible que pot notar els cucs bellugant-se sota terra.

Els **takahés** viuen en parelles i sovint estan junts tota la vida. Si un takahé no pot veure el seu company, de seguida crida «cu-et» per així poder trobar-se l'un a l'altre.

Els **rasclons weka** femella es queden prop del cau on amaguen el niu amb forma de tassa on hi ha els ous. Aquestes aus mengen de tot, des de llavors i llargardaixos fins a carn en descomposició.

ELS OCELLS, VELLS CONEGUTS

Els ocells rodien pel món des de fa mooolt de temps. Molts dinosaures tenien plomes acolorides i, fa uns 150 milions d'anys, alguns d'ells ja havien desenvolupat (molt gradualment) ales. Les feien servir per volar fins als arbres, segurament per escapar dels predadors o per trobar menjar. Amb el temps, aquests dinosaures voladors van evolucionar i van esdevenir les primeres aus.

FA 230 MILIONS
D'ANYS

Els avantpassats dels ocells voladors són dinosaures que vivien a terra. Coneguts com a **teròpodes**, aquests animals eren caçadors petits i veloços que es crusprien altres rèptils i bestioles.

Tot i que l'**anquiornis** tenia ales, probablement no podia volar. En comptes d'això, feia servir aquests membres llargs i plomats per enfilarse als arbres. Aquest dinosaure amb aspecte d'au feia només 35 centímetres de llarg.

Arqueòpterix

Sovint anomenat «el primer ocell», es creu que l'**arqueòpterix** podia volar distàncies curtes. Tenia plomes, una cua òssia llarga, urpes a les ales i un bec proveït de dents.

El **confuciusornis** tenia plomes de color marró rogenc i urpes a la punta de les ales. Desplegava les ales per planar entre els arbres, però és possible que fos capaç de batre-les i així viatjar més lluny.

Unes ales petites i rabassudes no són gaire útils per volar, però es poden emprar com a remos per a la natació. L'**hesperornis** era un ocell bussejador que, com el **pingüí** actual, nedava sota l'aigua per capturar peixos.

El **presbiornis** fou un ocell de potes llargues i es pensa que és un parent prehistòric d'algunes aus amants de l'aigua, com ara les **oques**, els **ànecs** i els **cignes**.

Els primers ocells cantadors ja es posaven als arbres i cantaven als seus companys fa més de 50 milions d'anys. Probablement menjaven llavors, com els **pinsans** actuals.

L'**argentavis** fou un ocell gegant, amb una envergadura d'ales de sis metres. Formava part d'un grup d'aus predadores anomenades «ocells monstre» que haguessin deixat en ridícul el còndor modern.

Les enormes «aus terrorífiques», com ara el **titanis**, no podien volar, però podien perseguir la seva presa amb unes cames ben llargues que els permetien recórrer les praderies d'Amèrica del Nord.

Els enormes ocells de presa, com el **teratornis**, eren caçadors ferotges fins a la darrera era glacial, fa 11.700 anys. A mesura que el planeta es refredava, hi havia menys aliment i el **teratornis**, juntament amb molts altres ocells grans, es va extingir.

AVUI
Hi ha almenys 10.350 espècies d'ocells vives avui i els científics pensen que totes estan íntimament emparentades amb els dinosaures, des del tímid **oriol** fins al poderós **duc eurasiàtic**.

Oriol

ON VIUEN ELS OCELLS?

Els ocells necessiten una llar segura per criar els seus pollets, en un lloc amb menjar disponible a prop. Hi ha ocells a la vora dels rius, a la costa, als deserts i a les praderies, però els boscos i les arbredes són els seus llocs favorits. De fet, hi ha més tipus d'ocells als boscos que a qualsevol altre hàbitat.

AMAGATALLS

Els **calaus**, els **guacamais** i els **mussols** fan el niu a dins de forats naturals dels arbres, però els **picots** fan servir els seus becs esmolats per perforar un forat nou on ponen els ous.

AL NIU, S'HI SOBREVIU

Ben amagat en un arbre frondós, el niu de la **cadenera** pot ser difícil de trobar. Això vol dir que els ous i els pollets d'aquest ocell menudet tenen més possibilitats de sobreviure.

EL TROBES?

Els **nictibis** i els **podargs** es camuflen tan bé que són quasi impossibles de veure quan s'estan completament quiets en una branca. Podries trobar-ne un?

REBOST

Els arbres proporcionen als ocells molt de menjar, des de llavors, flors i fruits fins a cuques i rèptils petits. Els **carnissers** i els **botxins** primer maten la seva presa, després l'enfilen en un branquilló o una espina per menjar-la i tornen més tard per les sobralles.

UN LLOC ON POSAR-SE

Des del cim d'un arbre hi ha una veritable vista d'ocell. Posades allà dalt, les **merles** poden vigilar si apareix menjar, algun perill o un company.

OCELLS DEL MÓN

OCELLS DEL DESERT

Al desert no hi ha gaire aigua, però la **ganga** té una manera molt intel·ligent de solucionar el problema. Els mascles seuen en bassals on les seves plomes absorbeixen l'aigua, com una esponja. Després tornen volant al niu, on els pollets els xuclen les plomes quan tenen set.

OCELLS DE MUNTANYA

Els grandiosos **còndors** sobrevolen les muntanyes dels Andes. Utilitzen les seves amples ales per planar sobre els corrents d'aire calent que els fan pujar fins a molt alt pel cel. Alguns còndors tenen una envergadura d'ales de més de tres metres.

OCELLS DE PRADERIA

Tenir cames llargues i una bona velocitat de carrera pot resultar útil en els hàbitats de les praderies, on hi ha pocs llocs on amagar-se i els lleons famolencs estan a l'aguait. Els **estruços** no poden volar, però sí que poden córrer per la sabana a velocitats de 60 quilòmetres per hora.

OCELLS DE TERRA

Els ocells de terra sovint tenen plomes amb motius que els ajuden a amagar-se dels predadors en potència. Els **faisans** femella tenen plomes de color marró apagat que els ajuden a camuflar-se quan fan el niu a terra. Pots localitzar fàcilment els seus companys mascles gràcies al seu plomatge, molt més acolorit.

OCELLS AQUÀTICS

Aus de tot el món es reuneixen a la costa andalusa, a Espanya, on l'oceà Atlàntic i la mar Mediterrània es troben amb la terra. Allà poden trobar menjar a les aigües marines poc profundes o els aiguamolls que hi ha a prop i descansar abans de continuar el seu viatge cap a llocs on faran els nius i pondran els ous.

HÀBITAT OCEÀNIC

A mar oberta no hi ha gaires llocs per aturar-se i descansar o per pondre. Moltes aus marines són viatgeres de llarga distància que han de volar durant hores —o fins i tot dies— capbussant-se i submergint-se per trobar aliment fins que arriben a les seves llars a la costa.

Grans bandades de **baldrigues** passen volant arran de l'aigua tot cercant peixos, crustacis o calamars.

HÀBITAT COSTANER

Les aus costaneres s'apleguen als alts penya-segats d'Andalusia, on es troben fora de l'abast dels predadors. Agafen peixos al mar o apleguen cucs i mol·luscos que troben al fang tou que queda quan la marea baixa.

Els mol·luscos són massa durs per a la major part d'ocells, però la **garsa de mar** té un bec fort i rom que pot obrir fàcilment les closques més resistents.

El **paràsit** és conegut com a «ocell pirata» perquè ataca altres ocells marins i els furta el menjar.

Les bosses d'aire sota les plomes del pit del **mascarell** funcionen com a coixins que esmorteixen la topada quan xoca amb l'aigua. Els mascarells poden submergir-se fins a 15 metres a les aigües salades per agafar un peix.

L'HÀBITAT DELS AIGUAMOLLS

Als aiguamolls i als rius hi viuen molts ocells, però així i tot hi ha prou menjar per a milions d'aus migratòries que hi fan una parada. Aquestes viatgeres exhaustes gaudeixen d'un ben merescut descans abans de continuar el seu periple.

Als **frarets** també se'ls anomena «lloros de mar» perquè s'estan drets i tenen la cara acolorida. Fan el niu a la costa, on cacen les esmunyedisses anguiles de sorra per alimentar els seus pollets.

Quan va per l'aigua, les potes de l'**agró** fan que peixets, granotes i altres bestioles es belluguin, la qual cosa aprofita per enxampar-los amb el seu llarg bec.

Quan els **oriols** passen volant, hi ha una flamarada de groc brillant. Aquests ocells migradors fan el niu als arbres que creixen al voltant dels rius i els aiguamolls.

LA TROBES?

Les **arpelles** fan el niu a terra, amagat pels alts canyissos que creixen als aiguamolls. Cacen ratolins, rates i talpons, i també altres ocells. Sabries trobar una arpella al seu niu?

El **camallarga comú** té les potes més llargues en relació amb la seva grandària que qualsevol altre ocell. Les potes llargues els són útils quan han de caminar per aigües poc profundes a la caça d'insectes diminuts.